НЕЗАВИСИМ НАЦИОНАЛЕН СЕДМИЧНИК

НОВА ЗОРА®

www.novazora.net

www.zora-news.com

Г.С. Раковски: Любовта към Отечеството превъзходи сичките световни добрини

ВТОРНИК, 27 АПРИЛ 2021 г. ЦЕНА 1 ЛВ. СОФИЯ ГОДИНА XXV (XXXII) БРОЙ 17

ВАКСИНИРАНЕ НА СЪЗНАНИЕТО

Правилно съзнание е това съзнание, което води до правилно мислене. За целта е необходима идеология, която да обяснява на хората кое мислене е правилно. Тъй като създаването на правилно съзнание не е бърз процес, то е необходимо така да се формулира съответната правилна идеология, че да бъде валидна за по-дълъг период, да кажем поне за едно поколение.

Александър ГОЧЕВ

Днешната водеща идеология на колективния Запад вече започва да оформя **два антагонистични полюса: коалиция на т.нар. демократични държави срещу всички** *„авторитарни държави“*, които формално могат да бъдат обединени в *„авторитарен блок“*.

В оформящия се **нов плацдарм на идеологическа, информационна, финансово-икономическа и военна конфронтация,** е сменен и етикетът на **най-големия враг на глобалния финансов капитал, националната държава. Тя вече се нарича авторитарна държава!**

Обяснението е елементарно. Забелязано е, че за осъществяване на успешна национална политика е необходимо да се провежда **дългосрочно планиране,** за реализацията на което се изисква **политически стабилитет.** Последният се осъществява или чрез **приемственост** на различни правителства, или, в по-типичния случай, чрез **появата на качествен политически водач, който успява да задържи властта за по-дълъг период.**

На стр. 2

ДАЛИ ОТ ДВЕТЕ ЗЛИНИ НЕ ИЗБРАХМЕ ПО-ГОЛЯМАТА?

От трън та на глог

На 12 юли 1991 г. 39 народни представители от СДС, от VII Велико Народно събрание, обявиха т.нар. гладна стачка. Те протестираха *„само на бира”* зад църквата *„Света София“*, **но не успяха да осуетят приемането на новата демократична Конституция.** Почти половината от парламентарната група на Съюза на демократичните сили **одобри изработения основен закон, заедно с бившите комунисти, което предизвика разпад на коалицията и обидни квалификации от страна на** *„гладуващите“*.

За да не се прекъсва политическата кариера на лидерите на социалдемократите (П. Дертлиев), на БЗНС (М. Дренчев) и на *„зелените“*, **социалистите великодушно решиха да бъде осигурен техния мандат в следващото Обикновено Народно събрание: депутатските места се намаляваха**

Румен ВОДЕНИЧАРОВ

на 240, от които 120 трябваше да бъдат избрани мажоритарно. Така и се тръгна към промяната на избирателната система от *„смесена”* в *„пропорционална”*.

На пръв поглед промяната изглеждаше малка – предвиждаше се парламентарните избори да се провеждат в един тур. И по-лесно, и по-евтино. Само че народният представител **ставаше избраник не на своите преки избиратели, а на ръководството на съответната партия, по-точно на нейния лидер.** Преференции не се предвиждаха и тези, поставени на избираеми места, можеха да почерпят преди още гражданите да са отишли до урните.

Лично аз бях силно възмутен от тази крачка назад в демократичния процес. Във ВНС бях **курназ и издържах** на всички нападки, именно защото **бях избран като мажоритарен кандидат.** Бях избран трудно, на втори тур и то в р-н *“Червена звезда“* **с организация на БКП от 8000 члена.** Не се стърпях и при дебатите за **нов Избирателен закон** казах на присъстващите колеги следното: *„Приетата пропорционална избирателна система представлява заговор на БСП и СДС срещу парламентарната демокрация“*. **Гласът ми на независим депутат обаче, остана глас в пустиня.**

На 2 октомври 1991 г. народните представители се разотидохме, за да подготвяме парламентарни избори по новоприетата пропорционална система. Бях станал добър приятел с юриста **Георги Желев (БСП) от Добрич** и при гостуването ми в града, на заседание на ГК на БСП, **получих предложение да оглавя пропорционалната листа на социалистите.** Това беше сигурен втори мандат за мен след парламентарните избори в края на **1991 г. Благодарих за доверието и отказах.** Преди няколко месеца **бях отказал на Сорос да стана изп. директор на фондация** *„Отворено общество“*, **така че лична драма нямаше.** Необходимият компромис беше твърде голям и приятелите ми в Добрич оцениха решението ми.

Опитах като независим, и то в Разград, където половината гласове бяха априори недостъпни за българин. Нашата кампания, на активистите от НДЗПЧ, беше *„сиромахомилска“*. **И патриотична. Не ми достигнаха само 3000 гласа. Толкова българи дадоха гласа си за БНРП на д-р Иван Георгиев,** но нито националистите, нито СДС помогнаха, защото бяхме **разединени. Пробивът на независим кандидат без партия и без финансиране се оказа невъзможен. Смесената избирателна система се оказа за предпочитане.**

Малко по-различна по това време изглеждаше мажоритарната система. Но днес има страни болни от корупция и с бедни избиратели, в които тя крие опасности. И България е една от тях. Не стига че се губи представителството на половината гласували, но **купените гласове могат да вкарат в българското НС колоритна парламентарна група с лидер Васил Божков например** и говорител **Цветан Василев. Освен това в България има вече толкова милионери и толкова работещи бедни, че без проблеми могат да бъдат тотално купени не само циганите.**

На стр. 2

ISSN 1310-8492

Пожелаваме Светли Христови празници! Следващият брой очаквайте на 11 май.

ДАЛИ ОТ ДВЕТЕ ЗЛИНИ

От стр. 1

Задният ход, който дадоха чалгарите от партия *„Има такава народ“* (ИТН) **за чиста мажоритарна система,** показва че са осъзнали как **вотът от чужбина няма да им помогне,** независимо от начина по който гласовете за ИТН ще се разпределят по избирателни райони. **Оправданието им, че не могат да гласуват** *„нещо предложено от ГЕРБ“* **е смехотворно.** Но знайно е, че *„най-яко се лъже преди избори и след лов“*. Тези, от чието име Тошко Йорданов се кълне, че те не лъжат, всъщност се самоопровергаха. В мажоритарни избори те засега нямат шанс, защото си остават **господари на мълчанието.**

В четвъртък, сутринта на 15 април, се успах. И сънувах сън, че съм на дебати **в 7-то ВНС през 1990 г. и слушам злобните изказвания на Ст. Ганев, Ив. Костов, Ал. Йордановв и на говорителя на СДС Г. Спасов. Стоян Ганев и адв. П. Корнажев искаха бившият държавен глава Тодор Живков да бъде доведен с белезници в Народното събрание.** В залата стана твърде шумно и аз се събудих. За да си почина и да изтрия от паметта си неприятното усещане от своя странен сън, пих една **вода и включих напоеоки телевизора.**

Част от „гладуващите“ депутати от СДС. Прави отляво надясно: Александър Йорданов, Едвин Сугарев и Йордан Василев. Седнали: Георги Марков (в средата) и Владислав Даскалов (вдясно).

И, о, ужас! Сънят не бе свършил. Картината се оказа същата. Една партия, наричаща се ГЕРБ, победила (подобно на БСП през 1990 г.), втората партия ИТН с 10%, **беше застанала в средата на пленарната зала в кръгова отбрана.** От първия ред не спираха да лаят две женски булонки. Срещу Д. А. и Цв. К., на опашка за изказване от парламентарната трибуна, се **бяха наредили мераклии за популярност и власт.** И ако в 7-то ВНС **Гиньо Ганев** успяваше да озапти по-агресивните с шеги и квестори, то **новоизбраната за председател на 45-то НС г-жа Ива Митева, се оказа безсилна към агресията на** *„реформаторите“*. Те, вече сигурни, че времето на Бойко Борисов е към края си, даваха свобода на досколо скриваната си ненавист към него. Народът казва в такива случаи: *„На умряло куче нож вади“*. И те с изключително настървение и злоба размахваха словесни остротии срещу Бойко. **Мая Манолова (ИМВ) плашеше,** че ще гонят до дупка тези, които са *„профукали“* **5 млрд. лева** през последните месеци. Тошко Африкански, пардон, Йорданов, както се очертава да наричат сценариста от 7/8 и приятелят му **Филип Станев, настояваха премиерът в оставка** (*„страхливият заек от Банка“*) **да бъде доведен едва ли не насила в пленарна зала да отговаря за золумите си. И да се погавят с него.**

Изглежда забравят, че Б. Б. като **охранител бе общувал с Тодор Живков и е поусвоил от него някои мурафети**. По-точно, още преди 10 години можеше да се предвиди, че **той ще следва неговия път,** доказвайки на практика, че формулираният от руския философ и дисидент **Александър Зиновиев Закон за социалната трансформация, работи и в България**. Този закон гласи: *„Ако се руши една социална система, но се запазват човешкият материал и геополитическите условия, то новата система ще бъде максимално близка да разрушената“*. Наистина Б. Б. установи същото **еднолично авторитарно управление,** с което зачерта повечето постижения на парламентарната демокрация **и на първо място разделението на властите.**

НЕ ИЗБРАХМЕ ПО-ГОЛЯМАТА?

Има такъв народ, който се вози с бял автобус.

През 1990 г. Тодор Живков беше готов да поеме политическата си отговорност, но не в качеството на предварително обявен престъпник. Някои от обвиненията срещу него бяха толкова **абсурдни,** че той дори се шегуваше пред мен: *„Абе, г-н Воденичаров, повдигат ми обвинение за разпалване на междунационална вражда. Ама как да я разпали човек, след като България е еднонационална държава?“* И, **разбира се, отказа да дойде в Народното събрание. Сиреч, шоуто тогава не се състоя.**

Далеч съм от мисълта, че Б. Б. е цвете за мирисане. Той също като Тодор Живков се досеща, че **реформаторите са обладани от идеята да му устроят** *„народен съд“* **преди да са доказани престъпленията му.** Но той не мисли да се предава без бой. **Той не е изоставен.** Неговите адвокати (президентът **Росен Плевнелиев**, проф. **Георги Близнашки**) **обикалят телевизионните студия и хулят президента Радев, че далечната му цел е промяна на парламентарната в прокремълска президентска република.** Те внушават на премиера в оставка, че *„партията на Слави е партия еднодневка“* (проф. Антоанета **Христова**) и че, ако **реформаторите** *„клъвнат“* **на неговото предложение за ВНС,** то той ще получи **отсрочка още няколко месеца време за разпределянето на европарите от Плана за възстановяване и устойчивост.** А дотогава коалиционните партньори е много вероятно да се изпокарат. И пак за Бойко ще бъде оседлан белият кон.

Българите са потресени. След 30 години демокрация, благодарение на пропорционалната избирателна система, в парламента отново заседават депутати, които са несвободни хора и гласуват като марионетки. И се питат: дали от двете злини отново не избрахме по-голямата?! Сега всичко ще трябва да започва отначало. **Но не с** *„народен съд“*, **за какъвто лелеят сценаристите от шоуто на Слави, а със запознаване на Б. Б. с европрокурорът г-жа Кьовеши.**

ВАКСИНИРАНЕ НА СЪЗНАНИЕТО

От стр. 1

Последното позволява да се лепне **заклеймяващия етикет** *"авторитарен"*: *„авторитарен режим“*, *„авторитарна държава“*, *„авторитарна политика“* и т.н.

Предимството на епитета *"авторитарен"* е неговият всеобхватен спектър и може без проблеми да се използва например в следните случаи: **Ирак (Садам Хюсеин), Либия (Кадафи), Сирия (Башар Асад), Китай (Си Дзинпин), Русия (Путин),** независимо от факта, че съответните държави имат **най-различно политическо устройство, менящо се от чиста диктатура (Кадафи, Садам) до демокрации като Русия**. Русия е осъществявала например, такава **свобода на словото, която е абсолютно недостижима и недопустима по критериите на флагманите на американската интернет демокрация: Facebook, Twitter, и Google.**

Каква е изгодата от тази

политическа широкоспектърност

на думата *"авторитарен"*. **Тя дава възможност да се обяви за враг на демократичния блок всяка държава, която провежда самостоятелна външна политика, особено икономическа, която политика й дава предимството да се грижи преди всичко за благоденстването на собствения си народ в явен ущърб на интересите на глобалния финансов капитал.** Това е анатема и не може да се толерира дори и в случая, когато обявената за авторитарна държава демонстрира по-големи демократични свободи от тези във страните **лидери на демократичния лагер.**

Целта на атаката срещу авторитарната държава е да се замени нейното правителство с друго, което спазва правилата за поведение изработени от флагманите на демократичния лагер, **правила по необходимост заменили напълно т.нар. международно право.** След смяната на дадено *„авторитарно правителство“* **се декларира,** че в тази страна е установена **демокрация**. **Най-бързо смяната на едно авторитарно правителство може да стане, ако тя не е особена военна сила.** Например, веднага след масираното **бомбардиране на Ирак Джордж Буш-младши обяви, че установяването на демокрацията там е свършен факт** (Mission accomplished!) И това още в момента, в който слезе от бойния самолет и стъпи на палубата на самолетоносача.

Съответно, за **враг № 1** на демократичния блок се обявява **авторитарната държава с най-голям или даже с по-голям, военен потенциал от този на флагмана на демокрацията.** В случая **Русия, с Китай** на втори план. В тези случаи най-благоразумно се задействат **други оръжия - финансово-икономически** (санкции, ограничения), **информационно-идеологически, културни, по линията на образованието** ... Всичко за идеята.

Технологично най-разработени и сравнително евтини са т.нар. *„цветни революции“*, които могат да се инициират по различни поводи, **особено след избори успешни за** *„авторитарното“* **правителство**. Например, **изборите се обявяват за нелегитимни поради фалшификации, които се обявяват за толкова очевидни, че няма нужда от каквито и да са доказателства. Главното оръжие на** *„цветните революции“* **са протестите организирани от т. нар.** *„гражданско общество“*.

Има две интерпретации на понятието гражданско общество. От една страна гражданите на дадена държава определят чрез избори държавната власт, проявявайки своята гражданственост. **От друга,** част от същите тези граждани, също така наричани *„гражданско общество“*, **се организират за сваляне на същата тази власт и против волята на мнозинството избиратели.**

Обосновката за позицията на тази група граждани, главно от интелектуалния елит на нацията, **е следната: вие, народът, нищо не разбирате, ние, гражданското общество, сме наясно, разбираме всичко и ще ви кажем какво трябва да правите. По същество лишават народа от гражданска позиция и воля. По същество се прави опит за узурпиране на държавната власт.**

По този начин се очертава един

триъгълник на конфлита: власт, народ и гражданско общество.

Много събития в световната история завършват с **победа на** *„гражданското общество“* (при слаба власт, например, чрез разните му там *„цветни революции“*). **Други завършват с безмилостна разправа на властта с гражданското общество, нерядко подкрепяна от народа.**

Отношенията в този **триъгълник на конфликта** позволяват да се види **кога става въпрос за национално предателство:**

(а) отвън се финансира *„гражданското общество“*, **за да свали правителство неудобно за друга държава.** Например: *"Ние обичаме и уважаваме руския народ, но не и Путин. Свалете Путин и всичко ще е наред."* **Народът никога не се финансира отвън.**

От описания триъгълник на конфликта: **власт-гражданско общество- народ, веднага следва, че най-стабилното правителство е това, което се грижи най-напред за народа си** т.е. става въпрос за т.нар. **национална държава.** В този случай *„гражданското общество“* **е малобройно,** няма особен потенциал, за да свали правителството и **държавата е уязвима, главно по класическия военен път.** Ето защо **националната държава е враг № 1 на финансовия неолиберален глобализъм. Особено ако е много рисковано да бъде нападана по военен път.** Критерий за деня: вижте кого хулят ежечасно глобалните световните демократични медии.

Голямата опасност да се прилага класическа военна сила срещу някои от авторитарните държави, налага най-сериозна разработка на всякакви други **оръжия на хибридната война. Чисто икономическите и финансови оръжия** по принцип са почти винаги **префинени и постоянно усъвършенстващи се.** Ето защо най-сериозно внимание трябва да се отделя на **информационната война,** която освен, че може да се окаже **крайно ефективна, е най-вече финансово супер изгодна** (става дума само за *"трийсет сребърника"* за **интелектуалната пета колона** в съответната авторитарна държава).

От тази гледна точка

борбата за съзнанието на човека заема централно място.

Това е особено очевидно от политическа гледна точка - **борба жестока и безкомпромисна,** която се води, най-общо казано, **на две нива: професионално и потребителско**.

Професионалното направление се определя от този, който **плаща на професионалите.** При авторитарната държава има **една особеност, която може много да усложни работата - наличие на професионали-безсребърници. Става дума за хора, чието съзнание нито се купува, нито се продава, нито се променя**. Как се появява и кога се появява такова съзнание, си остава **чиста мистерия и по тази причина то е постоянен и голям проблем за атакуващата страна.**

От чисто технологична гледна точка на **Демократическия блок, най-изгодна е комбинацията от**

продажно гражданското общество и необразовано мнозинство.

Продажността има два аспекта:

Първо, *„гражданското общество“* **действа против интересите на мнозинството граждани на страната,** т.е. *"продава"* **интересите им.**

Второ, то приема финансиране от чужбина, от държавни или частни организации, главно НПО-та, като продава услугите си на чужди държави.

Необразовано мнозинство се осъществява най-ефективно ако в първите редици на *„гражданското общество“* **се включи интелигенцията, отговорна за образованието и културата в дадена държава. Пример за опропастяване на образованието по тази линия са България и в голяма степен Русия,** с практически пълния контрол по линия на държавния апарат. Фактът, че България се води член на Демократическия блок, а Русия не, само показва, че **необразования електорат е универсално желан и винаги желан, от политическа гледна точка.**

Чисто технологично оттук веднага следва, че **най-голям враг, от политическа гледна точка, е мислещият човек.** По принцип, той може да се манипулира само чрез **заплащане**, но това е нереализуемо при голям брой мислещи хора. Т.е. **образованите индивиди трябва да са достатъчно малко на брой като най-опасни са тези от образованите, които не се продават.**

Все пак **образованието трябва да осигурява един чисто технически минимум за поддържане на живота в дадена държава (производство, здравеопазване, армия), поне на ниво поддържане на закупено оборудване в чисто инженерен аспект. Т.е. става дума за приложно инженерно образование, а не за иновационно.** Последното е прерогатив **само на някои водещи държави от Демократическия блок. Образованието във всички останали сфери, се налага да бъде поставено под идеологически контрол с цел** *"правилно"* **мислене.** А *"правилното"* **мислене се засуква още с майчиното мляко.** Това по последни изследвания, например, е необходимо бебета в яслите да се подлагат на обучение чрез *„правилни“* антирасистски играчки (за справка: Anti-Racist Starter Kit for Babies and Toddlers)

Главната цел, значи, е още от млечните години да се изгради у децата

ресистентност към неправилното мислене.

В духа на нашите глобално-вирусни времена може да се каже, че става дума, ни повече, ни по-малко, за **ваксиниране на съзнанието.**

Гореспоменатата битка за съзнанието на обществото има **два аспекта. Единият е опапазване на правилното съзнание на** *"нашите"*, кое-то, по аналогия, изисква периодично *"ваксиниране"* срещу заразяване с *"вируси"*. **Вторият е лабораторно създаване на** *"наши вируси"* **за заразяване на съзнанието на** *"другите"*. Създаването на *"наши"* **идеологически вируси и ваксини** срещу *"чужди"* такива, е точно **работата на супер-професионалите, почти изключително хуманитаристи, и от двете страни на барикадата. Приложната работа се върши чрез медиите, образованието, културата и социалните интернет пларформи,** според **най-строго разработени демократични канони, които,** разбира се, **не подлежат на дискусия.**

Критерий за добре свършена работа в това направление е следният: **практическа липса на цензура поради факта, че няма другомислещи,** което, следователно, е и доказателство за осъществяване на най-висша форма на демокрация.

Както всяка постановка и тази си има слабите страни. Едната вече споменахме - това е **неизкоренимото наличие на идеалисти-безсребърници, чието съзнание не се атакува нито от вируси, нито от ваксини. Другата слаба страна** е асимптотично противоположната - има флуктуиращи **съзнания, които се менят с лекота даже и без вируси, и без ваксини. Най-чисти представители на този вид флуктуиращи съзнания могат да се намерят сред политиците и журналистите.** Не случайно **и до днес не може да се отговори на въпроса коя е най-древната професия: на политика, на журналиста или на....**

„РАЗКАЛИНЧВАНЕ“!

Петко ПЕТКОВ

Детството на поколения българи мина под знака на красивата, мила и наивна представа, че хвърчащите, нашарени с точки буболечки предсказват на момите кога ще се омъжат. Докато, благодарение на Бойко Борисов и ГЕРБ, на политическия небосклон изгря една Калинка, дошла от Германия с фалшива диплома от Берлинския университет. Нейното скандално назначаване от първото правителство на Борисов, стана причина за появата в политическия речник на изразите *„вкалинчване“* и *„калинки“*, нямащи нищо общо с истинските калинки.

След три управленски мандата, повелителят на *„калинките“* – главният и незаменим *„Калин“* **Бойко Борисов**, беше принуден да пусне кормилото на държавата-джип и да отиде да си стяга партията. **Вместо това обаче, отпускарят тръгна да се прави на футболист, скъса менискус и се озова в** *„Пирогов“*, **а след това в** *„София Мед“*. **Работа, работа, работа! А партията ГЕРБ, останала без надзор**, ако и да се самозалъгва, че е победила на парламентарните избори от 4 април т.г., изпадна в тотална и тежка самота и изолация, подобно на карантинираните носители на коронавируса. ГЕРБ прави отчаяни опити да смекчи падането си, тупайки топката, за да печели време. Други ходове на нейните *„калинки“* пък са проява на откровено презрение и подлост към народа и избраните от него парламентаристи.

Пример за първото е **предложеното от ГЕРБ-СДС правителство, начело с бившия костовист Даниел Митов,** което и Борисов не вярва, че ще мине през НС. В противен случай щеше да го оглави самият той. Добре че не го направи, защото щеше да му се наложи **да приеме мандата на куц крак, и на носилка да го завлекат в НС,** за да чуе унизителното *„не“* **на новото парламентарно анти-ГЕРБ мнозинство.**

Пример за **второто е отказът му лично да връчи оставката на последния си кабинет в новото НС.** Който се надяваме да е последен: не засега, а завинаги.

Третото е разтурянето, по нареждане на премиера-отпускар, **на Националния оперативен щаб (НОЩ)** насред пика на третата вълна на пандемията и може би в навечерието на четвъртата. Очевидно това бе акт на отмъщение към хората, които *„не му гласуваха“* правилно, а предпочетоха формациите на **Слави Трифонов, Христо Иванов и Мая Манолова. Че дори и на БСП и ДПС.** След като герберите, начело с министъра на здравеопазването в оставка, **професор Костадин Ангелов обясняваха от екраните на телевизорите колко обосновано е решението на Бойко Борисов за закриване на НОЩ,** изведнъж се оказаха в небрано лозе, когато той огласи точно противоположното си решение. **Изплашен от негативния обществен отзвук** от първото му решение, премиерът-отпускар се изметна за пореден път и каза, че е **наредил на Ангелов да възстанови НОЩ,** докато новото правителство назначи друг. *„На маймуни ни направиха“*, **беше казал един общопрактикуващ лекар по повод на опашките за ваксини.** Сега обаче на маймуни бяха направени герберските проповедници на единствено правата Бойкова вяра. Лично Борисов им доказа, че са **безгласни букви, които могат дори да бъдат отдавани под наем,** или подарявани като Великденски яйца. То бива демокрация, бива евроатлантизъм, ама чак толкова не бива!

Първите заседания на 45-то НС потвърдиха правотата на казаното от Вожда, че и без петел се съмва. *„Петелът“* все пак **беше заставен да се яви пред народните представители на 21 април, за да им разясни плана за възстановяване, който очевидно не е чел. Кога Борисов е чел текст от 300 страници?** Това да не е романът *„Виднъж се оказаха в небрано лозе, когато той огласи точно противоположното си решение.“*? **Явяването му в 45-то НС** приличаше на водевил под заглавието *„Бойко се запознава с парламента“*. Все едно, че го водеха на гилотината, подобно на крал Луи XVI, Мария Антоанета, Жорж Дантон или Максимилиан Робеспиер. Впрочем, точно преди 230 години в революционна Франция е въведена в употреба гилотината, която е функционирала чак до 10 септември 1977 г. И първият, който е бил наказан с това *„средство за борба с въшките“*, бил кралят-беглец.

За нашия премиер, сега отпускар по болест, такава опасност не съществуваше. Напротив, от *„Изправи се! Мутри вън!“* **му обещаха да го пазят с гърдите си.**

Преди да се самоконтузи на футболния терен, на импровизираната пресконференция **на 18 април, Борисов завърши речта си с думите:** *„Повече не сме ви нужни, управлявайте!“*. Сякаш досега България се е нуждаела точно от такива управници, които сутрин казват едно, а вечер правят обратното! И наричат това *„български модел“*. **Страна с над 1300-годишна история едва ли е заслужила да я води бивш огнеборец и охранител** със сенчесто минало. Който, обаче, **се титулува сам** *„доктор на науките“* **и се жалва, че комунистите са му попречили да учи в Харвард.** Все едно, че у нас никога не е имало Софийски и други университети. Само че **мечтата на Борисов никога не е била да се занимава с наука, а да се шмугне в ДС.** Очевидно правилно са го преценили, че **не става за тази цел и той се насочил към професията на пожарникар.** Жалко за професията, не за него!

Що се отнася до *„Българския модел“*, **провъзгласен от него и здравния министър Ангелов** (вече депутат на ГЕРБ в 45-то НС, б.р.) **за пример и следване от целия свят, той има съществен принос за** редица неблагоприятни развития, като: **заразяването с коронавирус на близо 400 000 души; препълването на болниците и интензивните отделения в тях (около и над 9000** хоспитализирани и близо **800** пациенти в интензивните отделения); **митарствата на тежко болни между болниците в няколко области и смъртта на повече от 15 400 души**. (На 20 април, денят в който президентът Радев трябваше да връчи мандат на ГЕРБ, броят на починалите от коронавируса само за едно денонощие достигна **217** души, б.а.). **Някои от заболелите умряха на стълбищата пред здравните учреждения, а други – докато чакат напразно линейките на Спешна помощ.** И за капак на всичко, **преди една седмица професор Тодор Кантарджиев обяви, че у две жени от Северна България е установен български щам на коронавируса.** *„Български модел“* и *„български щам“* – как ви изглежда това?! **Прилича ли на успешно справяне с пандемията**, или е свидетелство за обратното?

Очевидно на *„Банкянския старец“* **му липсват** не само познания по чужди езици, а и **елементарна скромност, състрадателност, национална отговорност и дипломатичност**. Държанието му на съвещанията с европейските лидери прилича на поведението на мечок в бензостопанствен пчелин, а **епитетите и изразите, които използва по адресна европейски премиери, опоненти и съпартийци, са за учебник по дебелащина и недодяланост:** *„гадове“*, *„мръсници“*, *„тулупи“*, *„дебелаци“*,*„проста кърджалийска п…“*, *„прекарал съм ги с 200“* и т.н. И Тодор Живков не блестеше с дипломатична изящност, но не предполагахме че толкова години след 10 ноември 1989 г., **ще се червим заради недодяланите маниери на неговия бодигард,** застанал начело на изпълнителната власт! Ако не друго, **Борисов би могъл да прояви малко уважение към парламента, в който има и депутати на основаната от него партия ГЕРБ.** Нищо подобно! Той е **единственият премиер в Европа, който 1,5 години не е стъпвал в НС: било за да представи и защити бюджета, било за да отговори на депутатски въпроси или да посрещне вот на недоверие. Не благоволи да представи там нито плана за възстановяване, който България трябва да внесе в ЕК до 30 април, нито лично да депозира оставката на своето правителство.** Нещо повече, **взе си отпуска по никое време, а остави представянето на плана да направи** вицепремиерът в оставка **Томислав Дончев**. А министърът на финансите **Кирил Ананиев - да обясни състоянието на държавните финанси.** Не се случи нито първото, нито второто, защото **парламентарното мнозинство настояваше Борисов да се яви лично в НС,** а пък депутатите на ГЕРБ не позволиха на собствения си финансов министър да вземе думата. **Само ден по-късно, на 21 април Ананиев се изправи отново пред народните представители, но изложението му за състоянието на бюджета и фискалния резерв внесе повече загриженост, отколкото успокоение. Бюджетът, значи, не се нуждаел от актуализация, ако не настъпи рязко влошаване на епидемичната обстановка. Харчовете, които кабинетът бил раздал с ПМС, били напълно законни…Ами ако ни залее четвърта вълна на пандемията? Как България ще вземе външен заем, ако парламентът се разтури и страната се управлява от служебно правителство?**

Народната поговорка, че **жена ако не се разхубавее до 30 години и мъж ако не забогатее до 40 години, никога няма да го направят**, не касае поумняването. Но, **когато мъж на 60 и кусур години се държи като инатливо дете,** човек започва да се пита дали това не е последица от прекарания коронавирус? Как не се намери една герберска *„калинка“* **да каже на Борисов, че подобно държание не подхожда на държавник с евроатлантическо мислене. Как нито един не се възмути** от обещанието му **да предостави 10-20 депутати в подкрепа на евентуалното правителство на Слави Трифонов?** Да ми простят животните, но тези хора се държат като овце, заобиколени от вълци. И добър-лош, притискат се към коча с илюзорната надежда, че ще им се размине. Гласуваха с *„въздържал се“* за предложената от *„Има такъв народ“* (ИТН) **кандидатка за председател на 45-то НС Ива Митева,** а със *„за“* **подкрепиха безнадеждната кандидатура на своята ПКП Цвета Караянчева. Самата Караянчева пък кандиса и на заместник-председателския пост. Очевидно и в моралното пропадане няма дъно!**

„Присъдружните“ **на ГЕРБ политолози, социолози, политически психолози, социални антрополози и** *„независими“* **медии пророкуват хаос, нестабилност, русификация и гибел неизбежна, сякаш 11 години не живеехме в хаос и корупция, осигурени от ГЕРБ и нейните коалиционни партньори.** Кой беше премиер на *„тази страна“*, **когато излезе убийствената критика на двамата американски сенатори от Сенатската комисия по външните работи? Чие управление визираше докладът на Държавния департамент за състоянието на човешките права, независимостта на правосъдието и свободата на медиите?** На Бойко Борисов, разбира се. Кой отхвърли тези критики, обявявайки ги за **частно мнение на двама сенатори, единият от които бил разследван за корупция?** Направи го заместник-министърът на външните работи Георг Георгиев, той и шеф на *„Младежи ГЕРБ“*. Може би, за да заглади неприятното впечатление от *„опровержения-та“* на тази *„калинка“*, Борисов извади от ръкава си **Даниел Митов, който бил символ на евроатлантизма.** А, точно когато Митов беше министър на външните работи, се разкри **една далавера с комуникационното преоборудване на дипломатическите ни представителства в чужбина.** Отнесе го заместникът на министъра.

Това е *„експертизата“*, с която се хвали Бойко Борисов: **рояк** *„калинки“*, **водени от голям тежък бръмбар. Дори българите в чужбина осъзнаха в какви ръце са оставили Родината** и направиха нещо, което *„присъдружните“*-политолози и медии оплакват. Сиреч, **гласуваха за ИТН, ДБ и дори** *„Възраждане“*, **вместо отново да се доверят на тези, които ги прокудиха с ендемичната си корупция.** Гледах как **Антон Тодоров от ТВ** *„Европа“* **и Недялко Недялков от ПИК, кълняха българите в чужбина за техния избор и се изпълних с оптимизъм. Двамата** *„анализатори“* **приличаха на два щама на коронавируса, които стигнаха до заключението, че тези българи не бива да определят кой ще управлява България тук. Понеже не плащали данъците си в България, техният глас не трябвало да се приравнява към гласа на живеещите в страната българи.** Оставаше само като *„патриота“* **Валери Симеонов** да им изкрещят да не се мотаят в краката на тукашните гаулайтери. *„Краставите магарета през девет баира се подушват“*, казва народът. **Тодоров и Недялков дори заговориха за опасността под натиска на ЛГБТИ общността,** нашият парламент да ратифицира **Истанбулската конвенция** с всичките й джендъристки постулати. Сякаш коалицията на **НФСБ и** *„Воля“*, **чиито лидери по време на 44-то НС се обвиняваха взаимно в хомосексуализъм,** е в пълно съответствие с традиционните морални устои на българина! Или пък е проява на висок морал присъствието в ПГ на ГЕРБ на **хора, като Тома Биков и Даниел Митов, които в миналото са наричали Борисов псевдодиктатор и са се заканвали да му надянат раирана пижама?**

Независимо дали, въпреки отчаяния опит на Борисов да се задържи на власт, ще се създаде кабинет анти-ГЕРБ, или ще се отиде на предсрочни парламентарни избори със служебно правителство на президента Радев, *„ерата Борисов“* **изтече в канализация.** Доказа го съставът на *„Ку-Ку кабинета“*, **предложен от** *„най-опитния“* **политик на ГЕРБ. В него за министър на културата е номиниран Калин Вельов, а за министър на туризма Любен Дилов-син.** Понеже и двамата били работили със Слави Трифонов… *„Човечеството се прощава със своето минало смеейки се “* **- пише Маркс. А България ще се раздели със смях с** *„ерата Борисов“*. Това за нас е важното събитие, а не краят на *„ерата Кастро“* в Куба, или погребението на херцога на Единбург и съпруг на кралица Елизабет II принц Филип във Великобритания. **Надявам се, че народът вече е изтрезнял, напарил се е достатъчно и няма да разчита на чудодейни спасители отвън.** *„Всичко е в нашите задружни усилия“*, **пише Левски.** Но, за да не се повтарят старите пороци на властта, сопата не трябва да слиза от гърба на управляващите. Това е рецептата за българското оцеляване и възраждане. Другото е движение на въздуха, сиреч - вятър!

ОТ ШОУТО И ПЛОЩАДА В ПАРЛАМЕНТА

д-р Георги ЧАЛДЪКОВ

– Как говориш, след като нямаш мозък? – попита Дороти.
– Не знам, но тези, които нямат мозък, много обичат да говорят – каза Плашилото.
Лиман Франк Баум, *„Вълшебникът от Оз“*

Думата *„парламент“* **от френски** *parler,* означава *„говоря“*.

От бактериите и клетките до човека, всички живи същества говорят помежду си. Човешките диалози се осъществяват чрез **думи и жестове**. Думите са сигнали, за които – **всеки според Любознанието си** – разполага с набор от **рецептори, с които разчита думите, превръща ги в мисли и чувства, които обменяме.** Кръговратът на **2/4 думи и жестове е съществена част от живота на хората.** *La vie en dialogue*(Живот в диалога), в който трябва да говориш и да си **настроен за чуване – пише Мартин Бубер, професор по философия и теология на диалога.**

Сега, когато ГЕРБ означава повече болест*(Гастро-Езофагиална Рефлуксна Болест),* **отколкото политическа партия, депутатите, дошли в парламента от шоуто и площадите, говорят озлобено и реваншистки, като партизаните, слезли от горите на площадите и в парламента – още един пример от** *„порочния кръг“(circulus vitiosus)*на българската политика.*„В България политическите страсти са опасни. Защото са страсти за власт и за пари“* **– Атанас Буров (1875-1954)** – индустриалец, банкер, министър и дипломат; от*„Срещи с Буров“*на Михаил Топалов-Памукчиев.

Диагнозата на един психиатър:*BG IQ paradox***– образовани българи у нас и в емиграция гласуваха за ИТН, други станаха депутати от ИТН.** Тежко на TH. Ad hominem (от лат.: „към/срещу човека“ или „към/срещу личността“): Професор **Андрей Чорбанов** е *„великолепен учен, който можеше да живее в цял свят, в Щатите и Австралия“*, **но той избра да стане депутат от ИТН, жалко,твърде жалко!**

Кратки вицове: преди – *„Арменец миньор“*, **след това –** *„Пожарникарпремиер“*, **сега –** *„Шоумен политик“*.

Истината на депутатите

– Вие ли сте Истината? Кажете, какво трябва да съобщя на народа?

Старата и грозна жена отговори:– Кажете им, че съм **млада и красива! (Робърт Томпкинс**, перифраза от *„В търсене на Истината“*).

Написано преди 420 години, актуално и сега(не само) в българския парламент.

Полоний:*Какво четете, принце?*

Хамлет:*Думи, думи, думи.*

Полоний:*Питам какво казват думите.*

Хамлет:*Клевети, милорд. Клевети.*

(Уилям Шекспир, *„Трагедията на Хамлет, датски принц“)*

Уроци за депутати и други политици

– Какво е същественото в това *„да приведем в ред имената и думите“?*,**запита един ученик.**

– Ако имената и думите не са правилни, езикът не е в съответствие с истината занещата. Ако езикът не е в съответствие с истината на нещата, никой не може даотстоява делата си по правилния начин. Ако никой не може да отстоява делата сипо правилния начин, добрите обноски и образованието не биха се развили. Когатодобрите обноски и образованието не могат да се развиват, наказанията не биха сеналагали справедливо. Когато наказанията не се налагат справедливо, народитестрадат. Човек с висш дух преценява, че е необходимо да използва правилнодумите, когато говори и пише. Това, което изисква човек с висш дух, е да несъществува нищо погрешно в

речта му – отговори Конфуций.

– *Но това е много трудно!* **-възкликна ученикът.**

Тогава Конфуций каза:

– *Да учиш, без да мислиш, е безполезно. Да мислиш, без да учиш, е опасно.*

И продължи с още един урок:

–Императорът запита: *„Учителю, имате ли желание да говорите с мен?“*

–Ако Ваше Превъзходителство желае да говори с мен, както си говорятмъдреците, тогава добре. Но ако вие говорите с мен по начина, по който разговарятпомежду си императорите, то не желая.

–Как си говорят мъдреците?

– Мъдреците не се сърдят, когато ги оборят, а императорите се сърдят,отговори Учителят.

Като Президентът и Премиерът – допълни Народът на РепубликаБългария.

Докога така?(Quousque eadem?)**– запита Учителят.** И разказа нановоизбраните депутати една от приказките на **Ханс Кристиан Андерсен,** в коятокотка, преоблечена като принцеса присъства на прием в кралския замък. Когатоедна мишка преминава по червения килим, *„принцесата“* **скача върху нея, за да яхване и изяде.** Това е **архаичния спомен на гените, при човека и на мемите** (*meme* – идея, поведение или стил, който се разпространява от човек на човек в дадена култура) **– гени накултурата** (лат. cultura – отглеждане), **на образованието и възпитанието, наукротяването на алчността и агресията, на поддържането на морални рефлекси.**

„РАЗКАЛИНЧВАНЕ“!

40 ГОДИНИ ОТ ПЪРВАТА БЪЛГАРСКА ХИМАЛАЙСКА ЕКСПЕДИЦИЯ

Румен ВОДЕНИЧАРОВ

Преди 40 години България отбелязваше 1300-годишнината на българската държава с помпозни церемонии и тържества. Две години преди това, с решение №684/ 25.07.1979 г. на Секретариата на ЦК на БКП, на Българския туристически съюз беше възложено организиране и провеждане на първата Българска хималайска експедиция. Изкачването на Лхоце (8511 м) имаше колкото спортно, толкова и политическо измерение. То трябваше да покаже, че българските алпинисти не отстъпват на прочутите хималайски покорители и, че те могат да премерят сили и с Еверест, когато експедицията е национална и българската държава седи зад нея във всяко едно отношение.

Слизате от самолета, постилате килим до върха, изкачвате го и после изгаряте килима." За съжаление непалските власти не ни пуснаха да преминем ледопада Кхумбу, за да видим Лхоце от непосредствена близост. А Христо имаше едно на ум **да се опитаме да се изкачим до Южното седло** (8000 м). **Съветският посланик** *„натисна"* **и руснаците бяха пропуснати до Западния циркус, откъдето си избраха премиерния маршрут за 1982 г. Двамата с Христо Проданов слязохме до Намче базар** (3400 м) и вървейки педалите на едно динамо, пращахме сърцераздирателни молби до непалското Министерство на туризма. Отнюд! На връщане към Базовия лагер (5350 м), шерпанките от картофените нивички, кикотейки се, ни поздравяваха с тяхното протяжно *„Намасте-е-е!"*, а Христо им отвръщаше съвсем сериозно: *„Ей, стринки! Знайте, че бате ви Христо, каквото си науми и замисли - все го постига"*.

Христо Проданов с носачите на кервана -1980

Ентусиазмът беше голям. **Нямаше проблеми с пари и храни. Българската хранително-вкусова промишленост произвеждаше всичко, което можеше да си представи фантазията на алпиниста: лиофилизирани космически храни, швейцарски типове сирена, шунки и пастърми, рибни консерви, кисело мляко на прах, конфитюри, шоколади и компоти. И, разбира се – шкембе-чорба и общовойскови сухар**. Имах шанса да бъда включен в **разузнавателната експедиция през пролетта на 1980 г. заедно с Христо Проданов и Методи Савов. Заминахме за Катманду, столицата на загадъчния Непал**, презастраховани с 400 кг. багаж, от които половината бяха в повече. Поляците на Анджей Завада, които бяха мръзнали и гладували цяла зима на базовия лагер на Еверест и Лхоце, само цъкаха: *„Вие, българите, сте големи богаташи!*

Методи Савов и Христо Проданов на поляната на манастира „Тянгбоче" на фона на връх „Лхоце".

Година след това, на 30 април 1981 г., **Христо Проданов стъпи на главния връх на Лхоце (8511 м). В щурмовата тройка бяха още Методи Савов и Огнян Балджийски.** Те обаче закъсняха с потеглянето по тъмно от последния лагер и пропуснаха своя шанс. Трябваше да се играе на сигурно и ръководителят на експедицията прекрати опитите на следващите атакуващи свръзки. Задачата на правителството беше изпълнена. **България стана хималайска сила, постигайки осмото изкачване на внушителния съсед на Еверест.**

В деня, когато Христо, Методи и Огнян слязоха в базовия лагер, бях там и имах привилегията да ги поздравя лично. За тях всичко вече беше история, но за **Асен Джаков и за мен,** предстоеше изкачването на *„джуджето"* **Айлан пик** (6200 м) от южната страна на Лхоце. С българския кашкавал и луканка от експедицията, и с благословията на хиндуистките божества, **изкачихме в алпийски стил и нашия връх. Бяхме неизказано щастливи. В Лукла** Христо Проданов на свой ред ни поздрави за изкачването.

Първата българска хималайска експедиция показа, че българските алпинисти, натрупали опит в Памир, Кавказ и Алпите, могат да атакуват всеки хималайски връх. Но тя беше и изключителна атестация за възможностите на българската държава преди четири десетилетия. Малко експедиции можеха да си позволят собствен полет до Катманду. На малко държави такъв полет изобщо се разрешаваше. Но по това време българският посланик Точо Точев влизаше при министър-председателя на Индия без предварително записване. На индийския субконтинент България беше уважавана държава и желан партньор.

Много са българите, които не пожалиха усилия и помогнаха за успеха на експедиция *„Лхоце-8511*. И все пак нека си припомним имената на алпинистите в нея: **Христо Проданов (ръководител), Кънчо Долапчиев и Димитър Бърдарев (зам.-ръководители), Методи Савов, Огнян Балджийски, Евгени Христов, Емануил Деянов, Красимир Тасев, Дойчин Василев, Слави Дерменджиев, Кънчо Матеев, Тошко Лазаров, Руси Дженев, Запрян Хорозов, Людмил Янков, д-р Стайко Кулаксъзов и инж. Стефан Калоянов. На всички тях живи и покойници - дълбок поклон!**

Лхоце и Еверест от склона на Ама Даблам.

ЗА ПРИНЦИПНА ДЪРЖАВНИЧЕСКА ПОЛИТИКА

През изминалата седмица, в хода на дебатите по приетия дневен ред на 45-то Народно събрание, председателят на Коалиция *„БСП за България"* **Корнелия Нинова,** постави от парламентарната трибуна на вниманието на народните представители и на обществеността, някои от **най-същественото проблеми на парламентарния дневен ред.** Бихме ги определили в **четири аспекта:**

- **За законите внесени от БСП,** *„които отлежават"*;
- **За промяната от 4 април, която е започната, но не е завършена;**
- **За стопяването на финансовия резерв;**
- **За порочната практика на** *„старото задкулисие с нови лица"*.

Предлагаме изразените от Корнелия Нинова становища, според стенограмата на заседанията, в посочения ред.

ЗОРА

КОРНЕЛИЯ НИНОВА (*„БСП за България"*): **Уважаема госпожо Председател,**

От името на парламентарната група на *„БСП за България"* имаме въпрос **и настояваме законопроектите, внесени от нас още преди седмица, да бъдат включени в работата на комисиите и съответно в работата на залата.** Защо? Ще се мотивирам. Законите, които внасяме, са ориентирани в решаване на два **спешни проблема.** Единият е да се ограничи **възможността за харчовете от прозореца на джипката, както стана популярно,** защото докато ние тук заседаваме и решаваме въпроси, свързани например с изборното законодателство, тези харчове продължават.

Само миналата седмица на едно заседание на Министерския съвет бяха изхарчени 200 милиона. Днес в заседанието на Министерския съвет фигурира точка **за промени на утвърдените разходи по области** на политики, бюджетни програми в бюджета на Министерството на финансите, **което е изключително притеснително**. Нашата цел е, беше и продължава да бъде, **да разградим този модел и този начин на управление на държавата и на финансите**. Една от бързите и спешни стъпки е да приемем **промените в Закона за публичните финанси,** който сме внесли, и който **се намира в Деловодството поне от 10 дни.** Там сме наложили **ограничения на министър-председателя да харчи безразборно пари, без това да минава през Народното събрание.** И това е принципна, държавническа политика! Уви, държите този закон на трупчета някъде – **нито е в комисиите, нито днес ще се гледа,** а през това време **той ще продължава да се окопава във властта.**

На второ място законите, които сме внесли, **са също спешни и ориентирани към мерки за хората, домакинствата, младите семейства, децата и възрастните.** Настояваме, ако трябва, председателите на комисиите да направят извънредни заседания и да се разгледат нашите законопроекти. **Ако искате ги отхвърлете, но да се гледат! Това са: Законът за семейните помощи**, с който помагаме на млади семейства и деца в кризата; **Законът за преизчисляване на пенсиите**, който и вие – новите политически субекти, имахте в програмите си. **Пак казвам: ваша воля е дали ще ги одобрите, но ние настояваме да се включат по Правилник в работата на комисиите и в работата на залата, защото като сме обещали нещо на българските граждани преди изборите, държим да го изпълним след изборите.** (Ръкоплясквания от *„БСП за България"*.)

* * *

ПОМИСЛЕТЕ СИ КАКВО ВИ ЧАКА!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА МИТЕВА: От името на парламентарната група на *„БСП за България"* давам думата на госпожа **Корнелия Нинова.**

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: **Уважаеми български граждани, промяната започна след изборите на 4 април, но в никакъв случай не е завършила и не е направена.**

В тази сложна ситуация, в която се намираме, **позицията на БСП** е най-лесна, ясна, принципна и последователна. **За четири години – пет пъти вот на недоверие срещу правителството на Борисов, напускане на парламента, заради погазване на демокрацията и парламентаризма, 1323 законопроекта или предложения по законопроекти, алтернативни на политиките на ГЕРБ.** Това са факти, които не могат да бъдат пренебрегнати. **И не се забравят.** Така че всякакви опити да се внушава, че **БСП и ГЕРБ** могат да правят *„нещо заедно"*, са безпочвени и не почиват на обективните факти, историята и истината в последните четири години. Очевидно сега обаче има някакво разместване на пластовете и неяснота в позициите на някои партии.

Уважаеми колеги от новите политически субекти,

за нас политиката на ГЕРБ оттук нататък е да създава хаос, нестабилност и несигурност в държавата. Не се поддавайте на тези провокации, които ви устройват, включително и тук. **Поведението на Борисов е ясно** – той е традиционно непоследователен и ще продължава да ни *„забавлява"* със скечове. Новите политически субекти, не можете сами, не ви стигат гласове. В същото време обаче нападате БСП и отказвате протегнатата ни ръка, защото смятате, че ние сме *„партия на статуквото"*. В този момент това е очевидна **липса на политическа мъдрост**. Ние никога не сме се месили в поведението на други партии и не сме давали съвети, но тъй като сега **всички подред ни предизвикахте, ще си кажем мнението.**

Първо, още в Четиридесет и четвъртото народно събрание заявихме: *„Обединени патриоти"* **са явният партньор на ГЕРБ, а скрито управляващият партньор е ДПС.** (Възгласи от ДПС: *„Бее!"*) Четири години сме го повтаряли от тази трибуна, това е наша ясна позиция. **ДПС днес заявяват:** *„Няма да управляваме с ГЕРБ и няма да подкрепяме ГЕРБ и БСП, защото са партии, загубили изборите"*. Ами те управляваха **и с ГЕРБ, и с БСП.** Понеслите негативите от това са **ГЕРБ и БСП,** а сега тръгват да управляват **с вас.** (Шум и реплики от ДПС.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА МИТЕВА: Моля, без подвиквания от залата!

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: **Помислете си какво ви чака.**

Не, уважаеми колеги от ДПС, ще си получите истината.

Продължавам. Докато ние тук се занимаваме с това, какво се случва с реалния живот на България? За седми път ви го казвам: чуйте гласа на разума. Докато тук тече този **безсмислен спор,** този човек се окопава, а вие ще го върнете обратно **с пълна сила и ще ви кажа защо. Имам предвид Борисов.**

Казвате, че искаме всички **елиминирането на ГЕРБ.** Добре, освен тази група. Думи, думи, думи, зад които **не стои нито едно конкретно** действие, а даже обратното! И недейте да твърдите, че **БСП иска да разбие анти-ГЕРБ мнозинството. БСП просто действа, не говори.** Отхвърлихте предложението ни за мораториум – ваша воля.

В понеделник подмениха цялата енергетика и часове след това *„Булгаргаз"* **поиска увеличаване на цените със 17%. Това е реалнят живот отвън – 17% във всеки дом, докато тук си прехвърляме обвинения кой кой е и за какво се бори.** В понеделник **за 24 часа Борисов** (тук ще оставя една скоба и ще допълня може би с кого, с кой, макар че не е правилно да се каже литературно *„с кой"*), **овладяха цялото земеделие.** Питате ли се защо почват от енергетиката и от земеделието?! **Къде са средствата в държавата?** И така, в понеделник, след **всички енергийни дружества, подмениха ръководството на шестте държавни горски предприятия за 24 часа** – *„Земинвест"*, *„Агровотинвест"*, *„Напоителни системи"*, *„Врана"-ЕАД*, *„Агролеспроект"*, *„Рибни ресурси"* и *„Сортови семена – Елит"*. **Ако ни бяхте послушали миналата седмица, без да се мерим кой е по-прав, без да отменяме тези спорове дали в тази точка или в онази да вкараме мораториума, това нямаше да се случи.**

От ДПС сега ще ме репликират и ще кажат: *„Не, щеше да се случи, защото тези конкурси са започнали отдавна"*. **Не, нямаше, защото юристите знаят, че краят на конкурсите е вписването в Агенцията. Ето това направиха за 24 часа, затова не вярваме на думи, а на дела.**

Предложили сме ви действия, дайте да го спрем. Вие, новите политически субекти, не искате, ваша воля. **Но вижте какво се случва и позволете ми да допусна, че и в енергетиката, и в земеделието кадрите не са само на Борисов.** Позволете да допусна, че там са и **кадрите на ДПС.** Ето, това причиниха (ГЕРБ и Борисов - б.р) за 24 часа, **за съжаление, с ваша помощ.** Не знам защо го правите – от неопитност ли, от инат ли, че го е предложила БСП, нарочно ли, не знам. Вие си знаете, но е грешка. **Не пожелахте да спрем концесиите.**

Знаете ли в момента какво се случва в Министерския съвет? Ето, сега ще ви кажа: дава се концесия за добив на подземни богатства в находище *„Орешака"* – **Пазарджишко;** в момента се дава **концесия за добив на подземни богатства в община Димитровград, Хасково; в момента се дава концесия за морския плаж** *„Кабакум"* **във Варна** – ето, сега, докато тук се кара кой е по-велик и кой иска повече *„да махне ГЕРБ"*, **като че не е ясно това.**

На стр. 8

За чешко-руската дипломатическа криза

д-р Огнян ГЪРКОВ

Опитните дипломати Цирил Свобода и Михаил Жантовски, които познавах добре от чехословашкия и от чешкия си мандати, считат публично, че **откритите въпроси между Чехия и Русия не са намерили разрешения, а двустранните отношения са част от тези Русия-Запад. Чешките правителства са имали 30 години за прочистване на руското посолство в Прага.** Особено след разделението на ЧСФР **от 01.01.1993 г.** Въпреки че междувременно **Цирил бе заместник- и министър на външните и вътрешните работи,** а сега е съветник на **премиера Бабиш. Михал бе депутат, сенатор и посланик в САЩ, Великобритания и Израел,** *„колекционирал опитна форсинг, със знаковстарт от високо в дипломатическата служба"* **като Ст. Тафров или Ал. Йорданов.**

На 21.04.21 г. новоназначеният чешки външен министър Якуб Кулханек отправи устен ултиматум: или **Русия ще приеме до обяд обратно прокудените чешки дипломати и други посолски служители, или Чехия ще намали броя на руските служители в Прага.** Или че ще парализира посолството в Прага.Руският отговор бе известно предсказуем.

Един от прокудените руски дипломати е **подозиран, че е бил свързан през 2014 г. с взрива на муниционния склад,** (нает от Гебрев?) **във Върбетице.** (б.р. на 300 км от Прага)

Във всички случаи, **според Жантовски,** Чехия следва на първо време да обяви за нежелани лица **още двама руски служители** на базата на огледален отговор за *„20 минус 18 души"* обявени за *„non grata"*, вкл. **по квоти /не/ дипломати.**

Предстоят прививания на посланиците на двете държави в централите на **МВнР в Прага и в Москва. Свобода** препоръчва не силово обявяване на **нови нежелани лица**, а преговори за избягване на **неприемливи ответни мерки.** И други големи държави имат по-многочислен състав. Чехия би следвало да разчита и на солидарността на партньорски и съюзни държави.

Ако вземем на сериозно публикациите родни, както и на *„Дойче веле"*, **в момента Чехия имала само петима дипломати в Москва, заедно с още 19 служители. Руското посолство в Прага** *„се широло"* **с 27 дипломати и 67 административно-технически служители (АТС).** Това би означавало, че Чехия се очаква да изгони **още 22 руски дипломати.** Т.е., поредната непрактична новинарска недомислица. **Според чешки СМИ руските служители сега са към 120 души.**

Свобода и Жантовски са посклонни към неакредитиране, респ. неиздаване на визи на **нови руски посолски служители** и продължаване на мандатите на останалите **чешки служители в Москва.** Но *„едностранното"* свеждане (чрез *"non grata"*) **на личните състави на двете посолства 1:1, както желаят русофоби от опозицията, според Михаил Жантовски би означавало замразяване на отношенията.**

***

Борбата срещу Северния поток и *„стагнацията"* **около границите на Русия с** *„близката ѝ чужбина"* **продължава**. Включително и най-разнообразните **атаки в САЩ и демонстрациите в Чехия** срещу президента **Милош Земан,** обвиняван хибридно в **прорусизъм и антиамериканизъм.**

(Руското посолство в Прага е било обкръжено от моторизирана полиция.)

***

Прави впечатление все по-честото посягане към оръжието експулсиране на дипломати и АТС, а в условията на Ковид-19, при ограничаване на междучовешките контакти,част от тях не са се пресилили от работа и това може да има финансово-икономически ефект.

От стр. 7

ЗА ПРИНЦИПНА ДЪРЖАВНИЧЕСКА ПОЛИТИКА

Днес отново няма да гледаме мораториума. А защо? Кой продължава и позволява Борисов да се окопава във властта и да се обогатява за сметка на българския народ? Не сме ние от БСП! Както виждате, не **само на думи, а с документи и действия от 10 дни настояваме за едно простичко нещо. Дълго ще говорим по Изборния кодекс, дълго ще правим Комисия по ревизията, ще направим Комисия за** *„Росенец"* **– добре. Действия трябват, хора!** Той ни се подиграва в момента, той си действа, докато, позволете, ще кажа, вие, защото ние няма да се включим в този хор, **си чешете езиците.**

Нашите предложения са на масата. Ваше е решението къде ще се позиционирате – с вдигането на ръката или с натискането на бутона, защото едно е да излезете тук и да говорите красиви думи, друго е, когато се стигне до решение, с което опровергавате собствените си думи. **Но не обвинявайте за това БСП! Пет пъти, абсолютно добронамерено, ви пададохме ръка, без да искаме нищо – не искаме постове, не искаме министри, не ви искаме нищо. Искаме този модел не просто да бъде пропукан, както стана на 4 април, искаме да бъде отстранен и да няма възможност да се върне.**

Не приемате това предложение – ваша е отговорността. **Ние принципно, последователно, ясно и категорично продължаваме по този път.** (Ръкоплясканя от *„БСП за България".*)

* * *

ЗА СТОПЯВАНЕТО НА ФИНАНСОВИЯ РЕЗЕРВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА МИТЕВА: Благодаря Ви.

От парламентарната група на *„БСП за България"* има ли желаещи?

Заповядайте, госпожо Нинова.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: (*„БСП за България"*): **Господин Министър,** по официална справка, която имаме от Министерството на *финансите от 28 февруари 2021 г. резервът е 8,8 милиарда.* Днес, един месец по-късно, казвате, че резервът **е 8,5 милиарда. Това означава, че топите резерва на Република България със скорост от 300 милиона на месец.**

По отношение на **структурата на резерва**. От тези **8 милиарда и половина 3 милиарда 300 милиона са Сребърен фонд,** който не може да се пипа. **Три милиарда са средствата от Европейския съюз и 750 милиона са салдата на НОИ и НЗОК – Осигурителния институт и Здравната каса.** И така, като извадим тези пари от общата сума…

МИНИСТЪР КИРИЛ АНАНИЕВ: Защо ги вадите?

КОРЕНЕЛИЯ НИНОВА: **Защото не можете да ги харчите за друго освен за тези целеви неща – за пенсии, НОИ, НЗОК.**

Реалните свободни средства в резерва остават **милиард и 400.** Първо, това да изясним. (Реплики.)

Второ, въпросът ми е: колко пари изхарчи господин Борисов с постановление на Министерския съвет извън одобрения от Народното събрание бюджет? Обща сума.

МИНИСТЪР КИРИЛ АНАНИЕВ: (от място): Нито стотинка.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: **Колко пари изхарчи извън одобрените в бюджета с постановление на Министерския съвет?**

МИНИСТЪР КИРИЛ АНАНИЕВ: (*от място*): Нито стотинка.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: **Очевидно е за всички, че изпълнението на бюджета не отговаря на приетия от Народното събрание. В тази връзка Ви питам: има ли намерение правителството на Борисов да внесе актуализация на бюджета? Защо Ви питам?** Политическата обстановка в момента в България е **изключително динамична и напрегната.** Ако не се състави правителство и се тръгне на **предсрочни избори, няма да има парламент, който да приеме актуализация на бюджета.** Т.е., ако Вие не го направите и не понесете отговорност за това, което оставяте, тръгвайки си, **Вие внасяте допълнителен хаос в държавата, и то вече на равнище – финансов, социален, икономически и т.н.**

Затова, моля за отговор: **това правителство в оставка – на Борисов, възнамерява ли да внесе актуализация на бюджета, с което да гарантира нормалното функциониране на държавата в следващите месеци, каквото и да се случи със съставяне на ново правителство, служебно или отиване на избори?**

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА МИТЕВА: Благодаря Ви.

* * *

КОЙ СИ ТИ, ТА ДА КАЗВАШ КАКВО ДА ПРАВИ ПГ НА БСП?

Уважаеми български граждани, това, което виждате в новия парламент, е старото задкулисие с нови лица. Чуйте аргументите. **Онзи ден** предложението на *„БСП за България"* (**за мораториума относно ограничаване правата на МС в оставка** – б.р.), **е било противоконституционно,** защото сме ограничававали правата на изпълнителната власт, които са им дадени с Конституция. **Днес то вече не е противоконституционно** с новото предложение, с което се увеличават казусите, в които Народното събрание ограничава изпълнителната власт. И ще го подкрепят. **Значи миналата седмица е противоконституционно, днес вече не е, защото се добавят още 7 ограничения!** Освен това.

Онзи ден,пред всички камери и пред ръководството на БСП, **с мен се проведе арогантен и нахален разговор.** В смисъл - *"Оттегли това предложение, ще те подкрепим след една седмица, защото има няколко обществени поръчки и няколко концесии на плажове"*. **Цитирам Йордан Цонев** и заставам с лицето си пред целия български народ. **Имам за свидетели цялото ръководство на партията.** Дотолкова беше възмутен, (**Цонев** – б.р), че си позволи да го направи **пред целия първи ред на парламентарната група.** Ако си върнете камерите ще видите реакцията ми и страшния скандал, който се разви в рамките на три минути, в който скандално заявих: *"Кой си ти, че ще казваш, какво ще прави БСП?. Вие може да командвате във вашата група, но не и в БСП"*.

Вече пета година БСП декларира, че не иска да бъде част от това задкулисие и вече пета година го доказваме с принципите, които отстояваме. Доказваме го и сега. **Всички аргументи за някакви процесуални нарушения, сами си ги обориха с декларирането, че днес вече ще подкрепят това предложение... след като замина концесията на летище** *"София"*, **след като за 2 седмици бе овладяна енергетиката, земеделието... а, както ще научите, и културата.**

ЗАЩО РУСИЯ БЕШЕ С ВЪРЗАНИ РЪЦЕ ПРЕЗ АПРИЛ 1876 ГОДИНА?

Иван ВЪЛОВ

Априлското въстание не доведе освободителната си мисия до успех, но изигра изключителна роля. Окървавеният български народ залепи плесница върху безчувственото лице на меркантилна Европа. Получавайки защитата на най-светлите умове на XX век, той доказа, че има право на своето Сан Стефано! За надхитрящите се една друга велики държави в Европа, всяка от които преценяваше от позицията на личната си изгода от конфликтите между населението на Балканския полуостров и турските му поробители, събитията в България през април-май 1876 година, не представляват особен интерес.

Разиграла се драма в Батак, Перущица, Панагюрище и останалите огнища на въстанието, проглушават света със закъснение от няколко месеца. Правят я известна вестниците и списанията в Англия, САЩ, Франция, Германия, Швейцария, Австро-Унгария... Под кореспонденциите стоят имената на популярни журналисти – безстрашни и честни, като: **Дженюариъс Алойзиъс Макгахан, Анри дьо Вестин и още десетина рицари на перото.** Знае се, че кореспонденцията, която **Макгахан изпраща на 2 август 1876 г. във в.** *„Дейли нюз"* **- Лондон, под заглавието:** *"Батак: Долината на смъртта и хората без сълзи"*, разделя на две воюващи половини обществеността на *„Старата госпожа"*. Като резултат от тази публикация *„великият старец"* **Уилям Гладстон написва прочутите си брошури** *„Уроци по клане, или поведението на турското правителство в България"* и *„Българските ужаси и Източният въпрос"*.

Всичко това става, когато голяма част от престъпленията са заличени или прикрити от официалната турска власт. Въпреки това, международната анкетна комисия, създадена по изричното настояване на руския посланик в Цариград **Николай Павлович Игнатиев**, оценява потушаването на въстанието от турците като ужасно престъпление.

Изниква логично въпросът, **не е ли могло да се предотврати станалото още в началото от Великите сили?** А също и за поведението на Русия, която никога не е оставала безразлична към съдбата на християнското население в пределите на Турската империя?!

Знайно е, че българите винаги са търсили и намирали защита от произволите на турската власт в лицето на руските консули в Русчук (Русе), Пловдив, Одрин и Солун. Не може да се каже, че руското посолство в Цариград е било изненадано от въстанието. **От писмата на Найден Геров, руски вицеконсул в Пловдив, както и от останалите консулства до Игнатиев, се вижда, че положението в Българ**

Български въстаници, 1876 г., худ. В. Антонов

гария непрекъснато се усложнява. Сам Николай Павлович Игнатиев (който на 10 декември 1877 г. получава по наследствен път графска титла - б.а.)**, в посланията си до императора Александър Втори многократно пише, че усложненията между българското население и турската власт отиват към кръвав сблъсък.**

През април 1876 г., когато Александър Втори все още се надявал, че под натиска на Тройния съюз (Германия, Австро-Унгария и Русия) **Турция ще даде автономия на Босна и Херцеговина, избухва въстанието в България. Напразни са усилията на Игнатиев** да убеди императора и **канцлера Горчаков,** който е и министър на външните работа, **че сключеното съглашение с Германия и Австро-Унгария е във вреда на руската политика на Балканите.**

Докато двете държави са били заинтересовани от запазването на властта на Отоманската империя на Балканите, **Русия чрез дипломатически усилия, е търсила възможно най-изгодно решение за славяните на Балканския полуостров.** Въвличането на Русия в Тройния съюз, **по думите на Игнатиев, обрича на явен неуспех надеждите на сърбите, босненците, херцеговците, както и на българите, ако не за цялостното си освобождение от турско иго, то в крайна сметка исканите от тях гаранции, чрез Европа, за по-нататъшното им съществуване.**

Изключително талантлив дипломат, **Игнатиев**, съдейки от станалите по-късно събития, се оказва **с пророческа далновидност** по развитието и решението на Източния въпрос. Тъй като при разговорите с султана с **император Александър Втори,** уговаряна за средата на октомври в Крим.

Срещата пропада, тъй като **руският император настоява тя да стане със съгласието на Германия и Австро-Унгария.** Това условие е неприемливо за Абдул Азис. Предупреждавайки *„Неговото високочество и господарката императрица, че в резултат на нашата дипломатическа намеса по австро-унгарската програма не очакваме нищо друго, освен унищожаване на руското влияние в Цариград... и война в най-близко бъдеще между Турция и Русия"*, **Игнатиев иска да бъде отзован. Молбата му не е приета и заповедта на императора е да продължи да изпълнява задълженията си.**

Опасенията на Игнатиев, на сътрудниците му в посолството и на консулствата че, ако поради инертността на европейските държави, се допусне **въоръжен конфликт между българите и турците, ще се стигне до големи жестокости и кръвопролития, се оправдават.** Междувременно **в Турция е извършен преврат – убит е султан Абдул Азис** и на власт идва правителството на **младотурците начело с Митхат паша.** Получавайки явната подкрепа на Англия, тъй като в основата на преврата стои нейният посланик **Елиът, младотурците проявяват истинска и неописуема жестокост при потушаване на Априлското въстание.**

Какво прави Русия в това време?

През есента на 1875 и пролетта на 1876 г. славянските комитети в Москва и Петербург събират известни средства за закупуване на оръжие за въоръжаване на четите в Сърбия, Босна, Херцеговина и за българите. Като представител на БРЦК **Христо Ботев е изпратен да събере средства за оръжие в Русия за нуждите на подготвящите се да минат Дунав четници.** В Одеса той е бил убеждаван, че едно недобре подготвено въстание **ще влоши положението на българите.** В писмото си до директора на **Азиатския департамент, известният Тодор Минков, упрвител на южнославянския пансион в гр. Николаев**, допълва и факта, че въстаниците в Босна и Херцеговина, освен подходящите за укритие планини и гори имат, за разлика от българите, редица още предимства.

Както се вижда, Ботев не само че не е получил исканите от него средства и оръжие, но е бил даже разколебаван по отношение на необходимостта от въстание. Тук трябва да добавим, че съществува предположение, че **през този период, т.е. между 30 август и 20 септември, Ботев, освен Русия, е посетил и Цариград.**

Някои източници допускат, че Ботев е търсил среща с Игнатиев.

За съжаление, никъде в **архива на Игнатиев** няма податки за такава среща, макар и в някои от статиите в редактираните от **Христо Ботев** вестници *„Знаме"* и *„Нова България"* да се долавя близост с разбиранията на руския посланик.

Странно е, как иначе добре развитата разузнавателна мрежа на Николай Павлович Игнатиев не е могла да предотврати минаването на Ботевата чета през Дунав, след като е била известна съдбата на Априлското въстание?

Оказва се, че поради редица обективни причини, **Русия не е могла да помогне нито за разрастването на Априлското въстание, нито пък за предотвратяването на турските жестокости.**

Затова руският посланик в Цариград и неговите консули - на първо място княз Алексей Церетелев, разкривайки, чрез участието си в международната анкета за извършените зверства над българското население, насочват световната общественост към близкото решаване на Източния въпрос. Трябва да приемем, че ако не друго, Априлското въстание действително развързва ръцете на Русия, като я освобождава от примката на Тройния съюз.

Последвалите събития водеха към предвидената от Игнатиев неизбежна война между Русия и Турция.

И ТОЗИ ПАРЛАМЕНТ – БЕЗЧУВСТВЕН КЪМ АРМЕНСКИЯ ГЕНОЦИД

Мирослав ПОПОВ

Парламентарното заседание в петък, 24 април, ще остане в аналите с *„успешния“* опит да се **игнорира отбелязването на годишнината от арменския геноцид, схващан като кланетата от 1924 г.** Вероятно бе права председателката на Парламента **да не допусне от народното представителство да изрази почит към жертвите на геноцида със ставане на крака.** Неуместно бе, според мен, изказването на н.п. г-н Бабикян, за оказване на почит към Любен Дилов-син – правете го министър, ако толкова го харесвате, но каузата за признаване на геноцида и съчувствие към много изстрадалия арменски народ, едва ли е редно да се закача на една партия, особено след формулирането на концепцията *„ПКП“*, по достоверния звукозапис.

Раздел трети на глава 14 от действащия Наказателен кодекс е посветен на престъплението Геноцид. В историко-правен смисъл, **понятието се изработва по повод злодеянията извършени срещу арменското население от османско-турските власти, както през април 1925 г., така и предните десетилетия.** В международното право под понятието *“престъпление срещу човечеството”* **се разбира преди всичко деянието геноцид.**

В нашия Наказателен кодекс, това днес е член 416 (1): *„Който, с цел, да унищожи изцяло или отчасти определена национална, етническа, расова или религиозна група (...), се наказва за геноцид с лишаване от свобода от десет до двадесет години или с доживотен затвор, без замяна“.*

Това е индивидуалното наказание. Наред с него обаче има и друг, много по сериозен въпрос – арменският геноцид е продукт на категорична **политика на етнорелигиозно прочистване** на земите в Анатолия (Анадола), които столетия наред, от **дядоноево време са, обитавани от арменските племена.** Към тях османо-турските власти подхождат с твърда религиозно-расова омраза.

Наскоро лидерът на френските социалисти обвини Европа в лицемерие по повод арменския геноцид. **България отдавна трябваше да е признала геноцида, така както това са направили няколко десетки държави.** Впрочем, за днешна Русия не трябва да е тайна една дребна подробност около **влизането на Турция в Първата световна война** на страната на *„централните сили“*, т.е., Германия, Австро-Унгария, Османската империя и България: **при военен успех, на Турция се обещават прилежащи към Кавказ територии, населени с мюсюлмански народи.**

Османо-турския експанзионизъм има *„традиции“*. Новият американски президент Байдън е поредния обитател на Овалния кабинет, който преди изборите обещава да признае геноцида. Дано да го доживеем.

Бургас. Скулптура в памет на жертвите от арменския геноцид, изработена през 1990 г. от Хари Норхаик Арабян.

ЗОВ ЗА СЪПРИЧАСТНОСТ „ЦАВЪТ ДАНЕМ“(арм.)

Д-р Георги Чалдъков

Цветето *„Не ме забравяй“*– символ на възпоменанието на Агхет

Геноцид (гръцки genus–род, раса, лат. caedere - убивам) се описва с арменската дума агхет и означава *„невъобразимо престъпление, голяма катастрофа“.*

> *“Историята постига стабилност само чрез справедливост.“*
>
> Симеон Радев, Букурещ, 1913 г.

Има престъпления, които трябва да се помнят – геноцидът срещу арменците е едно от тях. През 1895 г. и 1915-1921 г. са избити повече от един милион и петстотин хиляди (1 543 271) арменци, много други са изселени, включително и в гостоприемна България – свободната граница. Какъв заряд от емоции и признателност е имало в душите на тези арменци, за да кръстят детето си **Азад Сахман,** което в превод от арменски означава *„свободна граница“* – **така е кръстен бащата на известния музикант Хайгашод Агасян.**

През 1987 г. Европейският парламент обяви 24 април за Международен ден за солидарност с арменския народ за жертвите от геноцида. **Геноцидът над арменците бе признат и от Световния съвет на църквите. И от папа Франциск. Арменският геноцид официално е признат от много държави. Те настояват Турция да признае геноцида и да поиска извинение от арменския народ.**

За депутатите от ДПС и ГЕРБ 1 543 271 убити арменци се оказаха недостойни да бъдат почетени със ставане на крака.

Днес, 23 април 2021 г., когато един депутат – прави му чест! –предложи депутатите да почетат с едноминутно мълчание паметта на жертвите на Арменския геноцид, председателката на НС отказа, за съжаление, едноминутното мълчание, защото по правилника на НС *„такова предложение трябва да се направи до 18 часа предущия ден“.* **Да предпочетеш административни правила пред паметта на повече от един милион и петстотин хиляди (1 543 271) убити арменци, е признак на бездушие, безсърдечност, безчувственост, апатия, равнодушие, безразличие. Отнася се и за депутатите от средните редици на НС, които останаха седнали**. Когато – все пак – **другите депутати станаха прави и мълчаливо почетоха паметта на убитите арменци.** *“Да ти взема болката” (“цавът данем”)* – казват арменците на **човек, който е угрижен.** Това е трогателния глас от *„интимната акустика на човешката душа“*, **чувства и мисли със съществено значение в пулсиращата материя на моралната философия – емпатията е привилегия на духовно богатите хора.** Научих цавът данем от **Крикор Азарян. И от Саркис Перси Мушехян** (накратко, Перси) – **благодарение на таланта му да създава приятелска атмосфера в клуба** *„Ереван“*, разположен в урбанистичното сърце на Бургас, който стана епицентър на моряшката, капитанската, артистичната, лекарската, накратко интелектуалната, бохема на Бургас и неговите гости. **Българският зов за съпричастност датира от 1899 г., след първия Арменски геноцид, когато в стихотворението си** *„Арменци“* **Пейо Яворов написа:**

“Изгнаници клети, отломка нищожна
от винаги храбър народ мъченик,
дечица на майка робиня тревожна
и жертви на подвиг чутовно велик...“

От стр. 12

ОБРАЗЪТ НА ГРАДА В РАННАТА ПОЕЗИЯ НА БОГОМИЛ РАЙНОВ

Затова безнадеждността на любовното чувство и невъзможността то да се осъществи е зависима не толкова от **индивидуалния човешки фактор, колкото от бруталната действителност, потъпкваща елементарните човешки страсти, увлечения и платонични въжделения.** Любовният календар на чувствата на Богомилрайновата лирическа личност все повече започва **да зависи от световните политически вихри и щурмове, от взривно нарастващото социално напрежение на все по-разделеното българско общество.**

Може би главното противоречие, което разкъсва душата на лирическия герой, е все по-натрапчивото усещане, **че в смутното военно време любовта изглежда ненужна, ненавременна, безсмислена**. В стихотворението *„Попътен вятър“* **героят горестно отронва:**

раздялата
разтърсва ме безумно,
и болен
върху одъра лежа
на делника
сред болницата шумна.

Ранната поезия на Богомил Райнов не е достатъчно изследвана, както и мястото на лиричната поема *„Любовен календар“* не е анализирано истински задълбочено спрямо творчеството на другите поети от 40-те години. Важно е да се проследи взаимното влияние и преплитане на **мотиви и символи, образи и идеи, конструкция на поетическата фраза и разгръщане на лирическото повествование паралелно при Александър Вутимски и Александър Геров, Богомил Райнов и Валери Петров, Иван Пейчев и Божидар Божилов.**

Все пак в последно време литературният критик **Панко Анчев** поднесе няколко проникновени свои изследвания, в които се връща и към времето на 40-те години на миналия век и **проследява особеностите на литературния процес.** Струва ни се продуктивно наблюдението на критика, че *„отношението на Богомил Райнов, а и на цялата литература от 40-те години към града не е романтичното декадентско отрицание на всичко, което не е естествено и, което откъсва човека от природата. Новият човек не иска да избяга от него, а да го очисти от пушека и мръсотиите; той знае техния произход и причините, които са ги причинили. Затова и те са много повече обществена реалност, отколкото метафори на безнадеждния живот и отчуждения човек. Градът потиска, но не предизвиква резигнации, не отчайва и не прогонва обитателите си, а сам организира съпротива срещу себе си и проявява осъзнато желание за промяна. Именно желанието за промяна е новата същностна характеристика на човека в поезията на Богомил Райнов.“*

Ако подходът на **Валери Петров** в ранната му поезия (например в *„Палечко“*) е предимно **романтичен**, възторжено-сантиментален, ако **внушенията на Александър Вутимски** са меланхолични, пресъздаващи образа на града, донякъде нереален **и фантастично разфокусиран**, то **Богомил Райнов приземява любовните трепети и блянове в гротеската на жестоката социална действителност и във вовъртежа на политическите страсти**. Авторът съзнателно нажежава публицистичния патос на поетическите си образи. Той директно заявява: *„Към изток се върти компасът днеска./ На любовта е духната свещта.“*, **т.е. няма време за любовни страсти, за милувки и целувки сладки, когато се решава съдбата не само на Отечеството, но и на целия свят.** И когато всеки мислещ човек е длъжен да избере на коя позиция ще застане – на страната на злото, на безчовечността и разрушението, или на страната на хуманизма, светлината, прогреса и съзиданието.

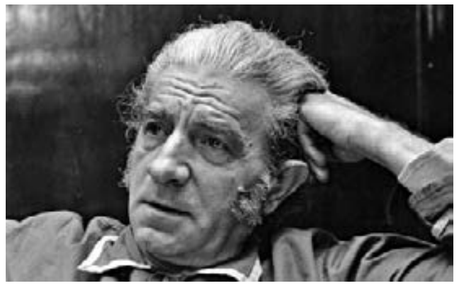

Разбира се, *„Любовен календар“* **е книга с много по-богати послания и внушения, отколкото гротеската, шаржа, сардоничното-ироничното**. Стана дума вече, че поетите от 40-те години още в ранните си творби се стремят **да изчистят лирическия си рисунък от абстрактната визия, от увлеченията на символистите и стремежа им да избягат от подробностите на осквернителната според тях, реална действителност**. Ето защо само за няколко години – от края на 30-те до началото на 40-те години на XX век, в поезията на Александър Геров и Богомил Райнов, **Александър Вутимски и Валери Петров, Веселин Ханчев и Иван Пейчев, зазвучават все по-отчетливи и категорични социални послания, нараства градусът на социалната ангажираност. В лириката им се появяват призивни интонации.**

В тази стихосбирка на **Богомил Райнов** ще открием, макар и единични творби, които пресъздават **прелестни лирични настроения**, непомрачено от отчуждението светло и нежно любовно чувство, но индивидуалният любовен порив винаги остава в **сянката на надвисващите катастрофични световни събития.** И дори невинният трепет на чувствителното сърце на **героя е подвластен на суровия календар на бушуващото военно време, както е в стихотворението** *„Любовта ми“*:

Любовта ми премина
календарния кръг
на сезоните
и накрая замръзна
- със тъга –
във сърцето, през зимата.

„Любовен календар“ ни показва две паралелно съществуващи реалности, в които лирическият герой живее, размишлява, учи и мечтае. Едната реалност е **сивият, опушен, задимен град на отчуждението и греха, на лъстивите изкушения и безсрамния разгул на една нищожно малка, но разюздана в жестокосърдечието и бездушието си управляваща прослойка, на страха от бушуващата световна война, която уж е далече от нас, но чуваме тътена й.** Това е градът на отрудените и измъчени хора, това е мрачната действителност на несправедливостта, социалното неравенство и класовите антагонизми. С една дума – светът на подземието.

А втората реалност е в мечтите, въображението и полета на фантазията на лирическия герой, който във времето на всеобща скръб и униние не може да съзерцава своята възлюбена, когато непрекъснато чува *„на вятъра дивашкия концерт“.* Той се мята в леглото си, което е като гроб неприветно, в гърдите му болката вече се превръща в навик и *„събития с челичени копита“* дълбаят мозъка му ден след ден. Той вижда себе си и своите връстници, подвластни на жестоката логика на десетилетието, потопено в неописуеми страдания на милиони невинни хора, реки от кръв и колосални разрушения.

Най-силен потрес изпитва лирическия герой от чудовищния факт, **че човешкият живот губи до такава степен своята стойност в това варварско време, че дори кръвта човешка се обезценява,** че жертвите на единици, а и на цели народи, не само не тревожат силните на деня, а се приемат едва ли не като нещо от само себе си разбиращо се, **банална подробност от пейзажи.**

Съдбата на човека започва да прилича на съдбата на еднодневката:

Като улична песен,
прошумяваме бързо: -
днеска още си жив,
а утре – не си;
днеска още летиш
на дните сред бързея,
а утре кръвта
мокри твойте коси.

Все пак за разлика от лирическия герой на **Александър Вутимски**, който е по-плах, по-деликатен и незащитен от бруталността на градската делнична действителност, **героят на Богомил Райнов е по-силна и властна натура.** Той е със събудено съзнание, което **категорично отхвърля примирението, и затварянето в черупката на гражданската индиферентност.** Вместо апатията, меланхолията, бездействието и отчаянието, той избира **борбата, съпротивата, активната позиция на мислещата и решителна личност. И преди всичко съпротивата на нравственото несъгласие.**

С пестник
сърцето ще удариш,
ще повлечеш
пак жизнения плуг.
И стихове
от мъката ще правиш,
догде животът каже ти:
„До тук!“

Лиричната поема *„Любовен календар“* **заема особено място не само сред сътвореното от поетите на 40-те години на миналия век, но и в цялостния контекст на тогавашната българска литература**. Тя отразява и регистрира **важни трансформации в обществото**, разсъждавайки за любовното чувство в **суровия социален контекст**, за разлика от символистите, които разглеждат и опоетизират любовта като надоблачно и неземно чувство. В тази книга **Богомил Райнов приземява, битовизира, съзнателно огрубява, а на места и варваризира (ако използваме определението на Гео Милев) любовното чувство и неговия обект.** Авторът е убеден, че в смутните и тревожни времена, които обществото преживява в края на 30-те и началото на 40-те години на XX век, истинската любов е силна само когато преодолее **ангелическата отстраненост и откъснатост от земния живот и постоянно събужда духовните сили на личността.** В този контекст можем да разберем и обръщането на Богомил Райнов, а и на останалите поети от 40-те години, **към засилената употреба на разговорния език, към насищането на лирическото изображение с атрибутите на предметността в Далчевия смисъл, към свалянето на доспехите на усложнеността и натруфеността от метафорите, образите и сравненията.**

Лиричната поема на Богомил Райнов *„Любовен календар“* е както **знаково произведение за развитието на българската поезия през 40-те години на миналия век, така и естетическа предпоставка за продуктивни влияния върху поетиката и стилистиката на авторите от следващите генерации.**

БЪЛГАРИЯ НАД ВСИЧКО!

ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Минчо МИНЧЕВ
РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ:
Проф. д. ик. н. Бончо АСЕНОВ
акад. Васил ГЮЗЕЛЕВ
Виолета СТАНИСЛАВОВА (отговорен редактор)
д-р инж. Марин БЕЛОЕВ
Проф. дфн Нако СТЕФАНОВ
акад. Николай ХАЙТОВ
ст.н.с. Румен ВОДЕНИЧАРОВ
Проф. д-р ист. н. Тодор МИШЕВ
Фотографии Борис Марков

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА:
1000 София
ул. Пиротска №3
тел.: 02 985 23 07
тел./факс: 02 846-50-01
ИЗДАВА
"Втора Зора" ЕООД
Печат "Нюзпринт", София, ул. "Тинтява" 100

БАНКОВА СМЕТКА:
Уникредит Булбанк
IBAN BG43UNCR70001519963494
BIC
UNCRBGSF
Приемат се оригинали по стандарт 30 реда, 56 машинописни знака.
Ръкописи не се рецензират и не се връщат.
Броят е приключен редакционно на 23.04. в 14 часа.
Хонорари се изплащат в сряда и четвъртък от 13 до 15 часа
ISSN 1310-8492

ОБРАЗЪТ НА ГРАДА В РАННАТА ПОЕЗИЯ НА БОГОМИЛ РАЙНОВ

Член кор. Иван ГРАНИТСКИ

Българската поезия от **40-те години на XX век** е важно и знаково явление в нашата литература. Но и твърде сложно заради спецификата на индивидуалния творчески натюрел на поетите, както и заради **различния техен поглед и прочит на драматичните социално-политически процеси и преображения през това десетилетие.**

Европа, а и светът, са разтърсени от грандиозни промени и най-вече от тревожното очакване на задаващата се нова голяма световна война, когато съдбата на цялото човечество отново ще бъде поставена на карта. Назряващите катастрофични събития и процеси, свързани със **съдбата на България,** се усещат много остро и болезнено от поетите, дебютирали през 40-те години на XX век. И критиката неслучайно обединява в своите анализи сътвореното от **Александър Вутимски и Богомил Райнов, Валери Петров и Иван Пейчев, Александър Геров и Веселин Ханчев**. Разбира се, тук трябва да добавим и Божидар Божилов, и може би и Радой Ралин. Те най-точно, тънко и болезнено свидетелстват за това драматично време.

Особено място в тази група поети заема **Богомил Райнов** със своята лирична поема *„Любовен календар“* **(1942). Александър Вутимски** и **Александър Геров** също са магнетично привлечени от образа на големия град, но в *„Любовен календар“* **Богомил Райнов** ни дава **друг поглед към чудовищния силует на мегаполиса.** От една страна той ни показва града с неговите безлични и еднообразни пейзажи, лирическият му герой се възприема като **пленник на скучната сивота**, на сградите с олющени калкани, мрачните и неуютни улици, потънали в мъгла и меланхолични изпарения, пушеци и натрапчив мирис на сажди. **Поетът натоварва образа на града с чисто човешки черти, макар те да са плашещо отрицателни.** Градът заживява свой собствен живот, развива се по своя логика, която често пъти е отричаща човешката логика и води не само **до отчуждение, но и до вледеняващ страх,** до натрапчивото усещане за **несигурност**, за предстоящи **апокалиптични сътресения…**

От друга страна драмата на лирическия герой на Богомил Райнов е драмата на човека от тълпата, унизения, отхвърления, оскърбения, клетника, босяка, просяка. Този град е не само **съсредоточие на социалните разслоения и неравенства,** където индивидът е изолиран от природата, лишен от нейното многоцветие, богатство, обаяние, пасторална извисеност и невинност, но той е и енергийна турбина на **грубото индивидуалистично общество,** в което резигнацията, самозатварянето, отчаянието, безразделно властват.

Богомил Райнов - Любовен календар - 1942

В поезията на Богомил Райнов, както и на Александър Вутимски, Александър Геров и Валери Петров, все по-силно зазвучават нотките на социалната тревога. Подобно на **Никола Вапцаров** и те усещат, че главната причина за нещастията на отделния човек е **несправедливата обществена уредба** и в поезията им започва да зрее **бунт срещу социално-политическата система,** която превръща личността в послушно колелце и винтче от един огромен бездушен механизъм. **При Вапцаров социалната тревога се емблематизира от бездушието и жестокостта на епохата и нарастващото класово разделение на обществото, въплътени в сравнението на живота с озъбено свирепо куче. Александър Вутимски ражда зловещата метафора за Черния човек**, който навсякъде дебне беззащитните души. Александър Геров пък създава **апокалиптичния образ на абсолютното Нищо,** от което дори смъртта е по-привлекателна и не толкова стряскаща**. А в отношението на Богомил Райнов към реалностите има нещо симпатично хашлашко.** Героят му не се плаши от хидрата на отчуждението и самотата и на всяко покушение на бруталната действителност отвръща с нескрита насмешка, ирония и сарказъм.

Би могло да се каже, че в поемата на Богомил Райнов лирическият герой пътешества през епохите, самонаблюдава се във вечния кръговрат на историята и природата. Той се усеща толкова сам и самотен сред многолюдието на големия град, че от гърдите му се изтръгва трагичния възклик:

Самотата ми е
тъй бездънна,
и така задушен съм
с мълчание,
като че съм
първият човек.

За цялата поема са много характерни **полюсните състояния на чувствата**. Героят е ту **обезверен, отчаян, самосъжаляващ се, тъжен, подтиснат, смазан от безизходица и пр., ту се хвърля във възторга на любовните мечтания.**

Резките контрасти в настроението на лирическия герой отразяват не само **обществената драма на самозатворилото се и изплашено от настъпващата война градско общество,** но и драмата на отделния човек, захвърлен от злата съдба в убийствено-баналната действителност.

С попътен вятър
нижеха се дните,
летяха дати,
тежки новини,
избухваха и
стихваха събития,
светът вървеше
с крачки на войник.

Душата ми
от бленове оголил,
тревожен бе
денят тревожно-нов;
сред гарванския крясък
на неволите
заглъхваше копнежът
по любов.

Поетите от 40-те години натоварват любовното чувство със значително повече **нюанси и оттенъци,** отколкото техните предходници символистите. Любовта е приземена от надоблачните висини на абстракцията долу върху *„в кърви обляния земен шар“* (ако си спомним израза на **Гео Милев**).

На стр. 11

ДВЕ ГОЛЕМИ

На Атанас Далчев

Александър ГЕРОВ

Рано влезе то в живота.
Закатери се по скели.
Бе щастливо, че работи
и че хляба си печели.

Майката дойде на гости
да си навести момчето.
Поприказваха и после
тръгнаха да се почерпят.

В бозаджийницата светла
те се вмъкнаха смутени.
Бръкна в джоба си момчето
и извика: - Две големи!

- Нека малка аз да взема! –
майка му прошепна тихо.
То повтори: - Две големи! –
После сладко ги изпиха.

И момчето с жест небрежен
своите стотинки даде
и със майката си излезе
силно, хубаво и младо.

Простата му пъстра ризка
капка вар бе украсила.
Ах, безкрайно много искам
аз да имам тази сила!